

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

60910600 – Oliy hamshiralik ishi bakalavriat ta'lim yo'nalishining

MALAKA TALABI

Toshkent-2024

ISHLAB CHIQLILGAN VA KIRITILGAN:

Toshkent tibbiyot akademiyasi

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2024-yil «25» iyun_____dagi 218 - sonli buyrug‘i bilan.

JORIY ETILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi.

Mazkur Malaka talablari “Oliy ta’lim davlat ta’lim standarti. Asosiy qoidalar”, “Oliy ta’lim davlat ta’lim standarti. Oliy ta’lim yo’nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori”, O‘zbekiston Respublikasi Milliy va tarmoq malaka doiralari (ramkasi), kasbiy standartlar va kadrlar buyurtmachilari takliflariga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy me’yoriy-uslubiy hujjat hisoblanadi.

O‘zbekiston Respublikasi hududida Malaka talablarini rasmiy chop etish huquqi O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligiga tegishlidir.

MUNDARIJA

T/r		bet
1.	Umumiy tavsifi	4
1.1	Qo‘llanish sohasi.....	4
1.1.1.	Malaka talabining qo‘llanishi.....	4
1.1.2.	Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari.....	4
1.2	Kasbiy faoliyatlarining tavsifi	4
1.2.1.	Kasbiy faoliyatining sohalari.....	4
1.2.2.	Kasbiy faoliyatining obyektlari.....	4
1.2.3.	Kasbiy faoliyatining turlari.....	5
1.2.4.	Kasbiy vazifalari.....	5
2.	Kasbiy kompetensiyalariga qo‘yiladigan talablar	7
3.	Amaliyotlarga qo‘yilgan talablar	13
4.	Fanlar katalogining tuzilishi	14
	Bibliografik ma’lumotlar	16
	Kelishuv varag‘i	17

1. Umumiy tavsifi

60910600 – Oliy hamshiralik ishi ta’lim yo’nalishi bo’yicha bakalavrlar tayyorlash kunduzgi ta’lim shaklida amalga oshiriladi. Kunduzgi ta’limda bakalavriat dasturining me’yoriy muddati 4 yil.

1.1. Qo’llanish sohasi

1.1.1. 60910600 – Oliy hamshiralik ishi ta’lim yo’nalishi bo’yicha malaka talabining qo’llanilishi.

Malaka talabi 60910600 – Oliy hamshiralik ishi ta’lim yo’nalishi bo’yicha bakalavrlar tayyorlovchi barcha oliy ta’lim tashkilotlari uchun talablar majmuyini ifodalaydi.

1.1.2. Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari:

Mazkur ta’lim yo’nalish bo’yicha malaka talablari, o’quv reja va fan dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, ular asosida o’quv jarayonini samarali amalga oshirish uchun mas’ul hamda o’z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga javob beradigan oliy ta’lim muassasining boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, o’quv bo’limi boshlig’i, dekanlar va kafedra mudirlari) va professor-o’qituvchilari;

ta’lim yo’nalishining o’quv rejasi va fan dasturlarini o’zlashtiruvchi oliy ta’lim muassasining talabalari;

bakalavriat bitiruvchilarining tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi Davlat attestatsiya komissiyalari;

ta’limni boshqarish bo’yicha vakolatli davlat organlari;

oliy ta’lim muassasalarini moliyalashtirishni ta’minlovchi organlar;

oliy ta’lim tizimini akkreditatsiya va sifatini nazorat qiluvchi vakolatli davlat organlari;

kadrlar buyurtmachilari va ish beruvchi tashkilot va korxonalar;

oliy ta’lim muassasalariga o’qishga kirayotgan abituriyentlar, ularning ota-onalari va boshqa manfaatdor shaxslar.

1.2. Kasbiy faoliyatlarining tavsifi.

1.2.1. Kasbiy faoliyatining sohalari:

Fan va sog’liqni saqlash sohalariga tegishli yo’nalish bo’lib, sog’liqni saqlash tizimi muassasalarida, aholi o’rtasida o’tkir va surunkali kasalliklarning tarqalishini oldini olish, sog’lom turmush tarzini targ’ibot qilish, zamonaviy usullardan keng foydalangan holda bemorlarni sog’lomlashtirish bo’yicha asosiy muammolarni hal qilish, sog’liqni saqlash tizimining birlamchi bo’g’inida tibbiy-ijtimoiy vazifalarni bajarish bo’yicha kompleks masalalar bilan bog’liq kasbiy sohalar majmuasini qamrab oladi.

1.2.2. Kasbiy faoliyatlarining obyektlari:

turli mulkchilik shaklidagi davolash-profilaktika muassasalari (oilaviy poliklinikalar, oilaviy shifokor punktlari, ixtisoslashtirilgan ilmiy-amaliy tibbiyot markazlar, qariyalar pansionati, tez tibbiy yordam stansiyalari va h.k.);

sog’liqni saqlash tizimidagi jarayonlar, sog’liqni saqlash tizimiga tegishli dasturlar, standartlar, ilmiy maqolalar, tezislar, ilmiy-tadqiqot ishlari, me’yoriy hujjatlar, ma’lumotnomalar, hisobotlar;

tibbiyot asbob-uskunalari, dori vositalari, muolajalar, resurslar, vositalar, usul va uslublar majmuasi;

jamiyat, aholi, oila, bemorlar, tibbiy yordamga muhtoj qariyalar, kattalar va bolalar, ayollar va erkaklar;

ilmiy-tadqiqot jarayoni;

“valeologiya” tibbiy ixtisosligi bo‘yicha sog‘liqni saqlash tizimining birlamchi muassasalarida (oilaviy shifokor punktlari, oilaviy poliklinikalari, markaziy ko‘p tarmoqli tibbiyot birlashmalari) tibbiy faoliyatni amalga oshirish jarayoni;

o‘z yo‘nalishi bo‘yicha o‘rta mahsus kasb-hunar ta’lim muassasalarida pedagogik faoliyatini yuritish jarayoni.

yo‘nalish bo‘yicha fan, texnika va texnologiyalarning zamonaviy yutuqlari, kadrlar buyurtmachilari talablaridan kelib chiqqan holda bakalavrlarning kasbiy faoliyat ob’ektlarida qo‘shimcha va o‘zgarishlar bo‘lishi mumkin.

1.2.3. Kasbiy faoliyatlarining turlari:

- tashkiliy-boshqaruv;
- tibbiy-profilaktika;
- tashxislash;
- reabilitatsiya;
- ilmiy-tadqiqot;
- tibbiy-ijtimoiy;
- pedagogik

1.2.4. Kasbiy vazifalari

60910600 – Oliy hamshiralik ishi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha Milliy malaka ramkasining 6-malaka darajasi hamda bakalavr kasbiy faoliyatlarining sohalari, ob’ektlari va turlariga muvofiq bakalavriat bitiruvchisi quyidagi kasbiy vazifalarni bajarishga qodir bo‘lishi lozim:

Tashkiliy-boshqaruv faoliyatida:

nizolarni, stressni va hamshiralik xizmatlari ishini tashkil etishda innovatsiyalarni boshqarish uchun psixologiya bilimlaridan foydalangan holda samarali muloqot usullarini qo‘llashga qodir va tayyor bo‘lish;

sog‘liqni saqlash sohasida qabul qilingan me’yoriy va ma’muriy hujjatlar (O‘zbekiston Respublikasi qonunlari, texnik reglamentlar, xalqaro va milliy standartlar, buyruqlar, tavsiyalar, terminologiya, xalqaro birlik tizimlari (SI), joriy xalqaro tasniflar va boshqalar) bilan ishlashga qodir va ulardan foydalanishga tayyor bo‘lish;

tibbiy-profilaktika birlashmalarida tibbiy yozuvlar va hisobotlarni, ish jarayoniga oid yozishmalarini (eslatmalar, hisobotlar, xatlar va boshqalar) yuritishga tayyor bo‘lish;

sog‘liqni saqlash muassasalariga ishga qabul qilingan hamshira mutaxassislariga ko‘rsatmalar berishga, ularni mehnat majburiyatlari, mehnatni muhofaza qilish qoidalari, ichki tartib qoidalari va boshqa rasmiy hujjatlar bilan tanishtirishga tayyor bo‘lishi kerak;

sog'liqni saqlash muassasalarining moddiy resurslaridan oqilona foydalanish maqsadida boshqarishga tayyor bo'lish;

marketing tadqiqotlari usullaridan foydalangan holda dori vositalari, bog'lov materiallari, tibbiy asboblari va boshqa tibbiy vositalarining tovar tahlilini o'tkaza olish;

sog'liqni saqlash muassasalarida tibbiy, sanitariya-gigiyena va sanitariya-epidemiologiya rejimiga qo'yiladigan talablarga rioya qilishni tashkil etish;

Tibbiy-profilaktika faoliyatida:

aholi salomatligini mustahkamlash va saqlash bo'yicha ilmiy asoslangan chora-tadbirlarni ishlab chiqish maqsadida sog'liqni saqlash muassasalarining turli bo'limlari darajasida aholi salomatligi ko'rsatkichlari bo'yicha ma'lumotlarni yig'ish va tibbiy-statistik tahlil qilishning zamonaviy ijtimoiy-gigiyenik usullarini qo'llashga tayyor bo'lish;

sog'lom oila va uning a'zolariga hamshiralik parvarishini ko'rsatishga, ularga shaxsiy gigiyena, mehnat va dam olishni oqilona tashkil etish shuningdek sog'lom ovqatlanish masalalari bo'yicha tavsiyalar bera olishiga ega bo'lishi kerak;

biriktirilgan aholi orasida keng tarqalgan yuqumli, parazitar va yuqumli bo'lmagan kasalliklarning oldini olish bo'yicha profilaktika tadbirlarini, aholini emlashning namunaviy tartiblarini amalga oshirish;

shifokor bilan birgalikda aholini tibbiy ko'rikdan o'tkazish bo'yicha chora-tadbirlarni amalga oshirishga tayyor bo'lish;

epidemiya qarshi chora-tadbirlarni amalga oshirish, ayniqsa xavfli infeksiyalar o'choqlarida radiatsiyaviy vaziyat yomonlashganda va tabiiy ofatlarda aholini himoya qila olishga tayyor bo'lish.

Tashxislash faoliyatida:

bemorlarga tashxis qo'yish jarayonida faol ishtirok etish;

bemorlarni instrumental tekshiruviga tayyorlash;

bemorlarni laborator tekshiruv uchun biomateriallar yig'ish;

bemorni subyektiv va obyektiv tekshirishga tayyorlash;

tekshiruvlar asosida hamshiralik tashxisini qo'yish;

bemorlarning dolzarb va potensial muammolarini aniqlash;

bemorning tibbiy ehtiyojlarini aniqlash;

bemorning parvarish rejasini ishlab chiqish va samaradorlikni baholash qobiliyatlariga ega bo'lishi kerak.

Reabilitatsiya faoliyatida:

tananing eng keng tarqalgan patologik holatlari va jarohatlari bo'lgan bemorlarga turli xil reabilitatsiya choralarini (tibbiy, ijtimoiy va professional) qo'llash;

bemorning fiziologik, psixologik va ijtimoiy salomatligini tiklashga yordam beradigan, uning tanasining potensial imkoniyatlaridan maksimal darajada foydalangan holda faoliyatni amalga oshirish;

bemorga o'z-o'zini parvarish qilish usullarini o'rgatish, morfofunktsional holatiga qarab jismoniy faoliyatning optimal rejimini tavsiya qila oladigan, shifobaxsh jismoniy terapiya, fizioterapiya va dori-darmonsiz terapiya qoidalarini o'rgatish.

Ilmiy-tadqiqot faoliyatida:

dalillarga asoslangan tibbiyotga asoslangan tibbiy ma'lumotlarni tahlil qilish va ommaga taqdim etishga qodir va tayyor bo'lish;

hamshiralikda ilmiy tadqiqotlarini rejalashtirish va o'tkazishga tayyor bo'lish;

aholi salomatligini muhofaza qilishga qaratilgan hamshiralik tadqiqotining yangi usullari va yondoshuvlarini joriy etishga qodir bo'lish;

bemorlarni parvarishi bo'yicha ilmiy texnik ma'lumotlarni yig'ish, ishlov berish, tahlil etish va tizimlashtirishda ishtirok etish;

Tibbiy-ijtimoiy faoliyatida:

bemorlarni ruhiy ijtimoiy qo'llab quvvatlash choralari qo'llash;

oila va alohida aholi guruhlari o'rtasida inson salomatligiga ta'sir qiluvchi asosiy ijtimoiy-gigienik, ijtimoiy-psixologik omillarni aniqlash va xavf omillarini bartaraf qilish qobiliyatlariga ega bo'lishi lozim.

Pedagogik faoliyatida:

professional ta'lim muassasalarida hamshiralik ishi fanlari bo'yicha o'quv faoliyatini olib borish;

hamshiralik ishi fanlarini o'qitish uchun didaktik materialni uslubiy tahlil qilish, o'quv maqsadlarini shakllantirish, o'quv jarayonini belgilangan kasbiy vazifalarga muvofiq tashkil etish va o'tkazishga tayyor bo'lish;

hamshiralik va kichik tibbiyot xodimlarini davolash profilaktik muassasalari sharoitida sanitariya-gigiyena qoidalari, axloqiy va deontologik tamoyillarga o'rgatish qobiliyatiga ega bo'lish;

mustaqil ta'lim va ijodiy qidiruv natijasida o'qitilayotgan fan hamda pedagogik faoliyat sohasidagi metodlar, vositalarda o'z-o'zini muntazam takomillashtirib borish qobiliyatlariga ega bo'lishi kerak.

2. Kasbiy kompetensiyalarga qo'yiladigan talablar:

2.1. Kasbiy kompetensiyalar

bemorda hamshiralik baholash ishlarini olib borish;

hamshiralik tashxisini qo'yish va uning ustuvorligini aniqlash;

muolajalar tamoyilini tushuntira olish;

muolajalarga ko'rsatma va qarshi ko'rsatkichlarini bilish;

aniq klinik holatlarda muolajalarning klinik ahamiyatini bilish;

hamshiralik jarayonini mustaqil ravishda besh bosqichini bajarish;

muolajalarning to'g'ri bajarilish algoritmiga rioya qilish;

muolajalarni mustaqil bajarish uchun yetarli tajribaga ega bo'lish;

hamshiralik parvarishi natijalari ma'lumotlarini hamda muolaja natijalarini sharhlay olish.

o'quv dasturlarini tuza olishi va amaliy faoliyatda qo'llay olish;

turli yoshdagi odamlar uchun tibbiyotning ixtisoslashgan yo'nalishlarida hamshiralik jarayonini tashkil etish, amalga oshirish va samaradorligini baholash;

shifokorgacha bo'lgan ambulatoriya qabullarini o'tkazish va bemorlarni patronaj qilish;

inyeksiya va laboratoriya tekshiruvlari uchun bemordan biomateriallar yig'ish va olish;

shifokorning tavsiyasiga muvofiq dori vositalarini tarqatish;
kasalliklarning oldini olish va sog‘lom tumush tarzini targ‘ib etish usullarini tatbiq etish;
bemrlarning tibbiy ko‘rikka tayyorlashda hamshiraning funksional majburiyatlari;
kasalxona ichki infeksiyasiga qarshi kurashish chora tadbirlarini ishlab chiqish;
hamshiralik jarayonini mustaqil ravishda amalga oshirish;
sog‘liqni saqlash va kasalliklarning oldini olish bo‘yicha tadbirlarni tashkil qilish;
shifoxonada xavfsizlik muhitini tashkil qilish;
yuqumli kasalliklarga qarshi kurashish chora tadbirlarini amalga oshirish;
tibbiy hujjatlarini rasmiylashtirish;
jamoada orasida, bemorlar o‘rtasida, aholi orasida kasbiy etika va deontologiya qoidalariga rioya qilish;
dalillarga asoslangan tibbiyotning keng qamrovli prinsiplariga, dalillarga asoslangan hamshiralar amaliyotiga asoslangan tibbiy ma’lumotlarni taxlil qilishda tizimli yondoshish;
bemorni individual ehtiyojlari va muammolarini hisobga olgan holda bemorga malakali umumiy va maxsus hamshiralik yordamini tashkil etish;
bemorga o‘z o‘ziga yordam ko‘rsatish ko‘nikmalarini o‘rgatish;
mustaqil ravishda bemorga hamshiralik modellaridan foydalanib, parvarish usullarini qo‘llash;
uyda tibbiy xizmat ko‘rsatish va patronaj sumkasini hozirlash tamoillariga rioya qilish ko‘nikmalariga ega bo‘lishi kerak.

“Oilaviy shifokor assistenti” yo‘nalishi bo‘yicha Oliy hamshiralik ishi mutaxassisi quyidagi kompetentsiyalarga ega bo‘lishi kerak:

1. Sog‘liqni saqlashni birlamchi tizimida parvarishni ta’minlash:
individual yondashish va xavf omillarini hisobga olgan holda yordam ko‘rsatish;
profilaktik parvarishni ta’minlash;
parvarish va muolajalarni o‘tkazish;
ruhiy-ijtimoiy parvarishni ta’minlash;
biologik, ruhiy-ijtimoiy, madaniy va ma’naviy omillarni hisobga olgan holda bemor bilan muloqot qilish.
2. Ilmiy tadqiqotlar va dalillarga asoslangan tibbiyot tamoyillarga asoslangan havf guruhlarini aniqlash va tibbiy yordamni amalga oshirish (ma’lumotlarni yig‘ish, tanlash, foydalanish) :
tibbiy va ahloqiy muammolarni va xavf omillarini hisobga olgan holda, oilaviy tibbiyotni rivojlantirish bo‘yicha so‘ngi ma’lumotlarni to‘plash;
olingan ilmiy axborotning ahamiyatini baholash;
kasbiy faoliyatda ilmiy ahborotdan foydalanish.
3. Oilaviy shifokorlik sohasida o‘tkazilayotgan ilmiy izlanishlarda qatnashish:

ilmiy izlanishlar plan-kartasini tuzish (dolzarblik, adabiyot sharxi, izlanishni olib borish, baxolash, natijalar);

sifat va sonli ilmiy izlanishlar o’tkazishda qatnashish, natijalarni baholash, amaliyotga tadbiiq etish, samaradorligini baholash.

“Valeologiya” yo’nalishi bo’yicha Oliy hamshiralik ishi mutaxassisi quyidagi kompetentsiyalarga ega bo’lishi kerak:

1. Sog’liqni saqlashni birlamchi tizimida kasalliklarni oldini olishni ta’minlash:

individual yondashish va xavf omillarini hisobga olgan holda profilaktik yordam ko’rsatish;

profilaktik parvarishni ta’minlash;

sog’lom turmush tarzini targ’ibot qilish;

to’g’ri ovqatlanishni targ’ibot qilish;

jismoniy tarbiya va sport omillarini targ’ibot qilish;

ruhiy-ijtimoiy parvarishni ta’minlash;

biologik, ruhiy-ijtimoiy, madaniy va ma’naviy omillarni hisobga olgan holda bemor bilan muloqat qilish.

2. Ilmiy tadqiqotlar va dalillarga asoslangan tibbiyot tamoyillarga asoslangan havf omillarini, profilaktik chora-tadbirlarini aniqlash va tibbiy yordamni amalga oshirish (ma’lumotlarni yig’ish, tanlash, foydalanish) :

tibbiy va axloqiy muammolarni va xavf omillarini hisobga olgan holda, valeologiya bo’yicha so’ngi ma’lumotlarni to’plash;

olingan ilmiy ahborotning ahamiyatini baholash;

kasbiy faoliyatda ilmiy ahborotdan foydalanish.

3. Valeologiya sohasida o’tkazilayotgan ilmiy izlanishlarda qatnashish:

ilmiy izlanishlar plan-kartasini tuzish (dolzarblik, adabiyot sharxi, izlanishni olib borish, baxolash, natijalar);

sifat va sonli ilmiy izlanishlar o’tkazishda qatnashish, natijalarni baholash, amaliyotga tadbiiq etish, samaradorligini baholash.

“Akusherlik” yo’nalishi bo’yicha Oliy hamshiralik ishi mutaxassisi quyidagi kompetentsiyalarga ega bo’lishi kerak:

1. Fertil yoshdagi ayollarga kompleks parvarishni ta’minlash:

individual yondoshish va xavf omillarini hisobga olgan holda yordam ko’rsatish;

profilaktik parvarishni ta’minlash;

parvarish va muolajalarni o’tkazish;

ruhiy-ijtimoiy parvarishni ta’minlash;

biologik, ruhiy-ijtimoiy, madaniy va ma’naviy omillarni hisobga olgan holda bemor bilan muloqat qilish.

2. Ilmiy tadqiqotlar va dalillarga asoslangan tibbiyot tamoyillarga asoslangan akusherlik yordamni amalga oshirish (ma’lumotlarni yig’ish, tanlash, foydalanish) :

tibbiy va axloqiy muammolarni va xavf omillarini hisobga olgan holda, akusherlik ishini rivojlantirish bo’yicha so’ngi ma’lumotlarni to’plash;

olingan ilmiy ahborotning ahamiyatini baholash;

kasbiy faoliyatda ilmiy ahborotdan foydalanish.

3. Akusherlik sohasida o’tkazilayotgan ilmiy izlanishlarda qatnashish:

ilmiy izlanishlar plan-kartasini tuzish (dolzarblik, adabiyot sharxi, izlanishni olib borish, baxolash, natijalar);

sifat va sonli ilmiy izlanishlar o’tkazishda qatnashish, natijalarni baholash, amaliyotga tadbiiq etish, samaradorligini baholash.

“Anesteziologiya va reanimatsiya” yo’nalishi bo’yicha Oliy hamshiralik ishi mutaxassisi quyidagi kompetentsiyalarga ega bo’lishi kerak:

1. Reanimatsionn bemorlarga kompleks parvarishni ta’minlash:

individual yondoshish va xavf omillarini hisobga olgan holda yordam ko’rsatish;

profilaktik parvarishni ta’minlash;

parvarish va muolajalarni o’tkazish;

ruhiy-ijtimoiy parvarishni ta’minlash;

biologik, ruhiy-ijtimoiy, madaniy va ma’naviy omillarni hisobga olgan holda bemor bilan muloqat qilish.

2. Ilmiy tadqiqotlar va dalillarga asoslangan tibbiyot tamoyillarga asoslangan intensiv yordamni amalga oshirish (ma’lumotlarni yig’ish, tanlash, foydalanish) :

tibbiy va axloqiy muammolarni va xavf omillarini hisobga olgan holda, anesteziologiya va reanimatsiyani rivojlantirish bo’yicha so’ngi ma’lumotlarni to’plash;

olingan ilmiy ahborotning ahamiyatini baholash;

kasbiy faoliyatda ilmiy ahborotdan foydalanish.

3. Anesteziologiya va reanimatsiya sohasida o’tkazilayotgan ilmiy izlanishlarda qatnashish:

ilmiy izlanishlar plan-kartasini tuzish (dolzarblik, adabiyot sharxi, izlanishni olib borish, baxolash, natijalar);

sifat va sonli ilmiy izlanishlar o’tkazishda qatnashish, natijalarni baholash, amaliyotga tadbiiq etish, samaradorligini baholash.

“Xirurgiya” yo’nalishi bo’yicha Oliy hamshiralik ishi mutaxassisi quyidagi kompetentsiyalarga ega bo’lishi kerak:

1. Xirurgik bemorlarga kompleks parvarishni amalga oshirish:

o’tkazilgan jarrohlikni hisobga olgan holda hamshiralik parvarish taktikasini tanlash va amalga oshirish;

xirurgik bemorlarga profilaktik yordam ko’rsatish;

xirurgik patologiyasi bo’lgan bemorlarga maslaxat va ahborot berish;

xirurgik operatsiyalarni o’tkazishda qatnashish;

-xirurgik patologiyasi bo’lgan bemorlarga ruhiy-ijtimoiy yordam ko’rsatish.

2. Sog’liqni saqlash tizimining birlamchi bo’g’inida xirurgik patologiyasi bo’lgan bemorlarga hamshiralik parvarishni tashkil etish va amalga oshirish:

mavjud ijtimoiy xizmatlar asosida jarrohlik kasalliklarni hamshiralik parvarishni muvofiqlashtirish;

boshqa tibbiy mutaxassilar bilan birgalikda faoliyatni olib borish;

jarrohlik hamshirasini faoliyatini rejalashtirish va amalga oshirish;

shoshilinch jarrohlik yordamni tashkillashtirish va amalga oshirish;
tibbiy hujjatlarni to'ldirish;
xirurgik bemorlarga sifatli tibbiy yordam ko'rsatish bo'yicha bilimlarni doimiy yaxshilash.

3. Ilmiy tadqiqotlar va dalillarga asoslangan tibbiyot tamoyillarga asoslangan jarrohlik hamshiralik yordamni amalga oshirish (ma'lumotlarni yig'ish, tanlash, foydalanish) :

tibbiy va axloqiy muammolarni va xavf omillarini xisobga olgan holda, jarroxlik hamshiralik parvarishini rivojlantirish bo'yicha so'ngi ma'lumotlarni to'plash;

olingan ilmiy axborotning ahamiyatini baholash;

kasbiy faoliyatda ilmiy axborotdan foydalanish.

4. Xirurgiya sohasida o'tkazilayotgan ilmiy izlanishlarda qatnashish:

ilmiy izlanishlar plan-kartasini tuzish (dolzarblik, adabiyot sharxi, izlanishni olib borish, baxolash, natijalar);

sifat va sonli ilmiy izlanishlar o'tkazishda qatnashish, natijalarni baholash, amaliyotga tadbiiq etish.

"Radiologiya bo'limi hamshirasi" yo'nalishi bo'yicha Oliy hamshiralik ishi mutaxassisi quyidagi kompetentsiyalarga ega bo'lishi kerak:

1. Radiologiya bo'limida bemorlarga kompleks parvarishni amalga oshirish: o'tkazilgan radiologok tekshiruvlar va davolash muolajalarni hisobga olgan holda hamshiralik parvarish taktikasini tanlash va amalga oshirish;

radiologiya bo'limi bemorlariga profilaktik yordam ko'rsatish;

radiologiya bo'limi bemorlariga maslaxat va axborot berish;

tekshiruvlar va muolajalar o'tkazishda qatnashish;

radiologiya bo'limi bemorlariga ruhiy-ijtimoiy yordam ko'rsatish.

2. Radiologiya bo'limi bemorlarga hamshiralik parvarishni tashkil etish va amalga oshirish:

mavjud ijtimoiy xizmatlar asosida hamshiralik parvarishni muvofiqlashtirish;

boshqa tibbiy mutaxassilar bilan birgalikda faoliyatni olib borish;

radiologiya bo'limi hamshirasini faoliyatini rejalashtirish va amalga oshirish;

tibbiy hujjatlarni to'ldirish;

radiologiya bo'limi bemorlariga sifatli tibbiy yordam ko'rsatish bo'yicha bilimlarni doimiy yaxshilash.

3. Ilmiy tadqiqotlar va dalillarga asoslangan tibbiyot tamoyillarga asoslangan hamshiralik yordamni amalga oshirish (ma'lumotlarni yig'ish, tanlash, foydalanish) :

tibbiy va axloqiy muammolarni va xavf omillarini xisobga olgan holda, jarroxlik hamshiralik parvarishini rivojlantirish bo'yicha so'ngi ma'lumotlarni to'plash;

olingan ilmiy axborotning ahamiyatini baholash;

kasbiy faoliyatda ilmiy axborotdan foydalanish.

4. Radiologiya sohasida o'tkazilayotgan ilmiy izlanishlarda qatnashish:

ilmiy izlanishlar reja-kartasini tuzish (dolzarblik, adabiyot sharxi, izlanishni olib borish, baholash, natijalar);

sifat va sonli ilmiy izlanishlar o’tkazishda qatnashish, natijalarni baholash, amaliyotga tadbiq etish

“Hamshiralik ishini boshqarish” yo’nalishi bo’yicha Oliy hamshiralik ishi mutaxassisi quyidagi kompetensiyalarga ega bo’lishi kerak:

1. Hamshiralik personalni boshqarish va tibbiy muassasa faoliyatini samaradorligini oshirish bo’yicha boshqarish qarorlarni ishlab chiqish:

o’z faoliyatini ilmiy izlanishlar asosida tashkil etish, uning kasbiy faoliyati sohasida foydalaniladigan axborotni yig’ish, saqlash va qayta ishlash uchun kompyuter usullarini egallash;

boshqaruvning mohiyatini, sog’liqni saqlash tizimidagi o’ziga xos xususiyatlarini tushunish, me’yoriy va ma’muriy hujjatlar bilan ishlash va sog’liqni saqlash sohasidagi professional funktsiyalarni amalga oshirish uchun iqtisodiy va huquqiy bilim asoslarini qo’llash;

muassasaning parvarishi xizmatining potensial rivojlanishi va ishlashini tahlil qilish, tashkilotda o’zgarishlarning zarurligini aniqlash, innovatsiyalarni ishlab chiqish va ularni amalga oshirish bo’yicha harakat rejasini ishlab chiqish;

kelajakdagi kasbining tabiati va ijtimoiy ahamiyatini tushunish, sog’liqni saqlash va parvarishning asosiy muammolari, ularning alqoasi va ijtimoiy siyosatning boshqa sohalari bilan o’zaro bog’liqligi;

kasbiy funktsiyalarni bajarish bilan bog’liq vazifalarni belgilash va vazifalarni belgilash, ularni hal etish uchun o’rganilayotgan fanlarning usullarini qo’llash;

parvarishlash tizimida tashkilot faoliyatining tahlili, uning cheklanishi va salohiyatini aniqlash, samaradorlikni oshirish dasturini ishlab chiqish, mavjud resurslarni hisobga olgan holda va uni amalga oshirishni ta’minlash;

2. Ish joyida ijtimoiy-psixologik tartibga solishni amalga oshirish;

hamkasblar bilan muloqot qilish va jamoada ishlashga, ijrochilarning ishini tashkil etishga, tashkilotning ishchi kuchiga bog’liq boshqaruv qarorlarini topishga va boshqarishga tayyor bo’lish;

tashkilotlarda nizolarni, stresslarni va innovatsiyalarni boshqarish uchun psixologiya bilimi bilan foydalanadigan tashkilotlarda samarali muloqot usullarini qo’llash;

3. Aholi salomatligini ahvolini tahlil qilish;

aholi salomatligini ahvoli va tibbiy, tibbiy-ijtimoiy va sog’liqni saqlashga bo’lgan ehtiyojini tahlil qilish usullarini qo’llash, ularni kasbiy muammolarni yechishda foydalanish;

bemorga tibbiy va tibbiy-ijtimoiy yordam ko’rsatishning samaradorligini baholash uchun bemorning sog’lig’i aniqlash metodologiyasi, malakali parvarish qilish va ularning shaxsiy ehtiyojlarini hisobga olgan holda ma’lumotlarni yig’ish va baholash usullarini qo’llash;

sog’lom turmush tarzi haqida ilmiy tushuncha mavjud, sog’lom turmush tarzini targ’ib qilish usullari, jismoniy o’zini o’zi yaxshilash ko’nikmalarini qo’llash;

profilaktika, sog‘liqni saqlash choralarini tashkil etish va o‘tkazish;
favqulotda vaziyatlarning diagnostikasi, favqulodda vaziyatlarni bartaraf etish bo‘yicha choralar tashkil etish va shoshilinch tibbiy yordam ko‘rsatish;

4. Hamshiralik sohasida ilmiy va amaliy tadqiqotlar tashkil etish va o‘tkazish.

axborot bilan mustaqil ishlash (o‘quv, informatsion, me’yoriy, ilmiy);

kasbiy faoliyatda ilmiy axborotdan foydalanish, ijtimoiy ahamiyatga ega muammolar va jarayonlarni ilmiy tahlil qilish;

Onalik va bolalikni muhofazalash bo‘yicha tadqiqotlar olib borishda sog‘liqni saqlash ahvolini tahlil qilishning statistik, ijtimoiy, gigiyenik, epidemiologik usullaridan foydalanish;

aholi sog‘lig‘ini baholashda aholiga nisbatan parvarish qilish sifatini baholashda sifat va sifat ko‘rsatkichlari bo‘yicha tadqiqotlarni olib borish;

dalillarga asoslangan tibbiyot asosida olingan natijalarni baholash, olingan natijalarni tahlil qilish, tegishli xulosalar chiqarish, amaliyotga tatbiq etish bo‘yicha takliflar berish va samaradorlikni baholash bo‘yicha ilmiy bilimlar, amaliy mahorat va ko‘nikmalariga ega bo‘lishi kerak.

3. Amaliyotlarga qo‘yiladigan talablar.

Malakaviy amaliyot – umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan nazariy bilimlarni mustahkamlash va amaliy (ishlab chiqarish) jarayonlari bilan uyg‘unlashtirish, tegishli amaliy ko‘nikmalar, kompetensiyalar va malakalarni shakllantirishga qaratiladi.

Ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha quyidagi amaliyotlar o‘tkaziladi:

1. O‘quv tanishuv amaliyoti;
2. Ishlab chiqarish amaliyoti;
3. Bitiruv oldi amaliyoti.

4. Fanlar katalogining tuzilishi:

T/r	Fanning malakaviy kodi	O‘quv fanlari, bloklar va faoliyat turlarining nomlari	Umumiy yuklamaning hajmi, soatlarda	Kredit miqdori	Semestri
1.00		Majburiy fanlar	6360	212	
1.01	O‘EYT1204	O‘zbekistonning eng yangi tarixi	120	4	2
1.02	F1404	Falsafa	120	4	4
1.03	D1204	Dinshunoslik	120	4	2
1.04	O‘RTT11206	O‘zbek/rus tili. Tibbiyotda xorijiy til	180	6	1-2
1.05	A11206	Anatomiya	180	6	1-2
1.06	F1204	Fiziologiya	120	4	2
1.07	TB1104	Tibbiy biologiya	120	4	1
1.08	TKB11206	Tibbiy kimyo. Biokimyo	180	6	1-2
1.09	LTVTT1103	Lotin tili va tibbiy terminologiya	90	3	1
1.10	TATTVBF1105	Tibbiyotda axborot texnologiyalari. Tibbiy va biologik fizika.	150	5	1
1.11	MVI1204	Mikrobiologiya, virusologiya, immunologiya	120	4	2

1.12	HII1208	Hamshiralik ishi	240	8	1-2
1.13	P1306	Patologiya	180	6	3
1.14	SSEHAKTF XA1306	Sog'liqni saqlash etikasi. Hamshiralik amaliyotida kommunikastiya. Tibbiy faoliyatning huquqiy asoslari	180	6	3
1.15	F1303	Farmakologiya	90	3	3
1.16	INKE1304	Infeksion nazorat. Klinik epidemiologiya	120	4	3
1.17	GVEV1304	Gigiyena va ekologiya. Valeologiya	120	4	3
1.18	THI1406	Terapiyada hamshiralik ishi	180	6	4
1.19	GHI1404	Gerontologiyada hamshiralik ishi	120	4	4
1.20	ND1403	Nutristiologiya (Dietologiya)	90	3	4
1.21	HIB1403	Hamshiralik ishida boshqarish	90	3	4
1.22	TP1303	Tibbiy psixologiya	90	3	3
1.23	AKHI1406	Asab kasalliklarda hamshiralik ishi	180	6	4
1.24	YKHI1505	Yuqumli kasalliklarda hamshiralik ishi	150	5	5
1.25	XVHDXHI15 05	Xirurgiya va harbiy dala xirurgiyasida hamshiralik ishi	150	5	5
1.26	PVNHI1504	Psixiatriya va narkologiyada hamshiralik ishi	120	4	5
1.27	TTYFV1506	Tez tibbiy yordam. Favqulotda vaziyatlar	180	6	5
1.28	PHI1506	Pediatriyada hamshiralik ishi	180	6	5
1.29	NHI1605	Neonatologiyada hamshiralik ishi	150	5	6
1.30	RK1604	Reabilitologiya. Kineziologiya	120	4	6
1.31	OHI1604	Onkologiyada hamshiralik ishi	120	4	6
1.32	EHI1604	Endokrinologiyada hamshiralik ishi	120	4	6
1.33	AVGHI1605	Akusherlik va ginekologiyada hamshiralik ishi	150	5	6
1.34	JHI1604	Jamoda hamshiralik ishi	120	4	6
1.35	PPKPKPKT M11708	Pedagogika va psixologiya. Kasbiy psixologiya. Kasbiy pedagogika. Kasbiy ta'lim metodikasi	240	8	1,7
1.36	TRHI1706	Tibbiy radiologiyada hamshiralik ishi	180	6	7
1.37	OTHI1706	Oila tibbiyotida hamshiralik ishi	180	6	7
1.38	DAT1704	Dalillarga asoslangan tibbiyot	120	4	7
1.39	KF1704	Klinik farmakologiya	120	4	7
1.40	MM1826	Mutaxassislik moduli	780	26	8
2.00	TF2	Tanlov fanlar	360	12	
2.00		<i>Tanlov fanlar (4 ta fan)</i>	240	8	3,4,5,6,8
		Jami	6720	224	
		Malakaviy amaliyot	480	16	1-7
		Yakuniy davlat attestatsiyasi			8
		HAMMASI	7200	240	

Kvalifikatsiya: Oliy hamshiralik ishi mutaxassisi

Bibliografik ma’lumotlar

UDK 002: 651. 1/7

Guruh T 55

OKS 01.040.01

Tayanch so‘zlar:

Oliy hamshiralik ishi, kasbiy faoliyat turi, kompetensiya, modul, ta’lim yo’nalishi, kasbiy faoliyat obyekti, kasbiy faoliyat jabhasi, bakalavriatning asosiy o‘quv reja va fan dasturi (bakalavriat dasturi), profil, o‘qib-o‘rganish natijalari, sog‘liqni saqlash tizimi, klinika, laboratoriya, amaliy ko‘nikmalar, kasallik, davolash muassasalari, profilaktika, Oliy ma’lumotli hamshira, hamshiralik ishida boshqaruv, hamshiralik jarayoni, hamshiralik tashxisi.

Ishlab chiqaruvchilar, kelishilgan asosiy turdosh oliy ta’lim muassasalari
hamda kadrlar este’molchilari

ISHLAB CHIQLGAN:

Toshkent tibbiyot akademiyasi,
“Sog’liqni saqlash” ta’lim sohasi bo’yicha
muvofiqlashtiruvchi soha Kengashi raisi,

Rektor v.v.b. Sh. A. Boymuradov
2024-yil “ _____ ”

KELISHILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi
Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy ta’limni
rivojlantirish tadqiqotlari markazi
Direktor M. Boltabayev

2024-yil “ _____ ”
M.O’.

Toshkent pediatriya tibbiyot instituti,
Tibbiyot oliy ta’lim muassasalari
rektorlar rayosati raisi

Rektor B. T. Daminov
2024-yil “ _____ ”
M.O’.

O‘zbekiston Respublikasi Sog’liqni
saqlash vazirligi
Fan-ta’lim va innovatsiyalar
boshqarmasi

Boshliq O. S. Ismailov
2024-yil “ _____ ”
M.O’.

Toshkent shahar sog’liqni saqlash
bosh boshqarmasi

Boshliq A. V. Alimov
2024-yil “ _____ ”
M.O’.

